

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:
 Egy évre — 16 kor.
 Helyi átvéve — 4 „
 Kézen át átveve:
 Egy évre — 20 kor.
 Helyi átvéve — 5 „
 Válszó postán szállítva:
 Egy évre — 24 kor.
 Helyi átvéve — 6 „

TISZÁNTUL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és
 ünnepnap utáni napok kivételével
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 8.
 A szerkesztőség kérésre visszaküldi
 vagy megvásárolja az elmaradt
 számban és hirdetések a
 kiadóhivatalban intézendők.
 Magyarországi ár 8 fillér.

NAGYVÁRAD febr. 17.

Rabság.

Annak a szomorú manővernek, melyet néhány reklám hajhász lap csinált a katonák fellázítására, most szedegetjük össze a nehéz sebesültjeit, martirjait.

Magának a nemzetnek, a hazának legfőbb érdeke, hogy a katonaság minél légmentesebben el legyen zárva a napi politikától és fegyelme feltétlen legyen.

Tiszta dolog, hogy politizáló hadsereg párhadsereg volna, illetve katonai diktatúrát és rémuralmat csinálna. Pretoriánus vagy janicsár idők. Az is szerfölött valószínű, hogy nem az ellenzéki táborhoz húzódnék a katonaság, honnan csak szidást kap, hanem a zsoldjáról bőkezűen gondoskódó kormányok felé. Légmentesen el kell zárni a katonaságot a napi politikától, hogy a nemzet hadserege maradjon.

A fegyelemben az erő. Fegyelem nélkül csak megvadult csorda a hadsereg, mely ellenében nem is kell taktika csak gép puská, melynek maga neki megy.

Japán 40, Kína 400 millió lakosú ország. Egyforma régi s egyforma gazdag mindkettő. Egy fajta és sárga bőrű nép. És mégis Japán bármikor végig veri Kínát, a nyers erőt, a tömeget — a tudás és fegyelem.

Ebből is tisztán látható, hogy nem a katonák mennyisége, de a hadvezetőség tudása s nem a népek milliói, de a harcosok fegyelme biztosítja a győzelmet.

A legaljasabb hazaáruló az, aki a

hadsereg fegyelmét napi politika hatása alatt lázítja, aki a többség ellen uszítja a legénységet. Legaljasabb hazaárulás, mert nem lehet büntetni s míg a bünszerző vígan csapja zsebre a katonai lázongás kiszinezett szenzációs híreiért bőven omlott garasokat, addig a baj a lépre ment szegény katonákat éri.

Csupa kiszolgált bakák, csupa magyar fiú kerültek Bileken most bírják elé, kik lázongásukkal vétettek a fegyelem ellen.

Most siralmakat lehet írni sorsukról, de azok a lapok, melyek minden nap kertetek katonai lázongást, hol Szeged, hol Komáromból kelteve, azok most már régen más nótát dalolnak, elítélik az obstrukciót, el saját, tintába mártott átkozódásaikat és kisujjukat se mozdítják meg a szerencsétlen elítélt, napi politikába sodort katonákért.

Irjanak most kiáltványt a nemzethez, hogy száz és százezernyi tekintélyes névalírással küldjünk kegyelmi kérvényt a királyhoz értők, nem őszinte politizálásunk szerencsétlen áldozataiért. Kívánják nemzeti vívmányul a fiúk megkegyelmezését, hogy legalább ha haszon nem lesz, legalább ilyen keserves eredménye ne legyen a mondva csinált katonai követelményekért folytatott és lepaktált parlamenti heccznek.

Csináljanak valamit a lapok értük, mert évekre terjedő szigorú katonai fogság nem kicsi dolog, rászédve tervszerűen ugratva jutottak idáig a katonák.

És micsoda katonák, Molnár, Pánczél, Pötördi, Virányi, Tunyogi stb. a nevök. Szinte sir az emberben a lélek, hogy

olyan ítélet végen ilyen törölmetszett magyar neveket lel.

Ha Dreyfuszért 4 évig omlott a tinta és a könyv itt nálunk, álljanak össze a lapok e fiúk érdekében is, kik nem tehetnek arról, hogy nem hazaárulók, csak beugratott emberek, nem francziák, csak magyarok, nem gazdag bankár fiúk, mint Dreyfusz, csak keresztények s nem egy emberről van szó ügyekben, de sokról.

Elő a pennát, a tajtékzó lelkesedést, hiszen amit érdekükben szól a sajtó, az egyszersmint mea culpa s ennyi vezeklés ráfér a tollharcosokra a bilincsbe ugratott harcosokért.

P-y.

Tisza István gróf a mozgósításról.

A delegáció egyik tagja tegnap gróf Tisza Istvánhoz fordult, megkérdezte tőle, hogy igaz-e a mozgósítás terve, amely a tözsdén tegnap romlott. Tisza István gróf kinyilatkoztatta, hogy a mozgósítás mese. A monarchia semmiféle katonai intézkedéseket nem tesz. A rend fenntartására Macedóniában teljesen elég a nemzetközi csendőrség.

Előléptetések a földmivelésügyi minisztériumban.

Máday Izidor és Tormay Béla nyugalmi vonulásával néhány előléptetés történt a földmivelésügyi minisztériumban. Mint a hivatalos lap legújabb száma közli, O Felsőb báró Malcomes Jeromos és Ollák Iván miniszteri tanácsosi címmel felruházott osztálytanácsosokat miniszteri tanácsosokká nevezte ki. Továbbá Tervesy Imre és dr. Bartóky József osztálytanácsosoknak a miniszteri taná-

A „TISZÁNTUL” TÁRCZÁJA.

A szín problémája a festészetben.

Ita és a kath. szabad lyceum 1904. február 14-iki matinéján felolvasta:

Dr. Némethy Gyula.

A festészetre alkalmazva ezt az elvet egy új szabályt kapunk, mely szerint, amit ki akarunk emelni, előtérbe hozni a képen, azt inkább meleg színre vessük, amit ellenben háttérbe akarunk tolni, vessük hideg színekkel. Ime, a szín most már a távlat egyik tényezőjévé lesz! Ez a *színtávlat, színperspektíva*. A főhátaló szín, a kék ad a legjobb háttér, szinte gömbölyű hátteret a képnek. Ez a megfigyelés azonban viszont megnehezíti az oly képek festését, amely naplementet ábrázol. A háttérben levő sárga, vörös nap és napkörnyék ilyenkor előtérbe tolikodik az előtte álló kék hegyekkel szemben, melyeket könnyen háttérbe tol, mint-hogy hideg színűek. Ime itt egy kis probléma a tájfestőknek, vagy próbakő, melyen kimutathatják készültésüket, ha úgy sikerül festeniük a képet, hogy a színek természetellenre a nap a háttérben marad s a képnek távlata lesz, azaz levegője. Megjegyezzük ismét, hogy a távlat

nem csupán a színektől függ, de sok egyébtől, a többi közt a rajztól, a vonalaktól, úgy, hogy a fentebb említett probléma megfejtése éppen nem boszorkányság.

Midőn a festészetben szereplő színekről beszélünk, önkénytelen eszünkbe jut a *festmények színeinek viszonya a természet színeire*. A kérdés annál fontosabb, mert mindenki meg van győződve arról, hogy a palettának egyetlen színe sincs, amely a napfényvel és egyáltalán a természetben ragyogó színekkel versenyezne. A paletta festékszínai minő silányságnak tűnnek föl a spektrum átlátszó könnyed, ragyogó színei mellett! Arról szó sem lehet tehát, hogy a vásznon a természet színárnyalatainak abszolút értékét visszaadjuk. A természetben az árnyék épen a világítás hiányában áll; a festményekben ellenben a sötét meg a világos részletek egyenlő világítást nyernek, azaz a kész festmény egyenlő világítást kap minden részén. Csak parallelizmus, párhuzam képzelhető tehát a természet és a festészet színskálája között, nem egyenlőség. A cinquecento nagy mesterei úgy oldották meg e problémát, hogy képeiket általában ugyan világos tónusban tartották, de a természethez képest valamivel mégis sötétebben. A régiak ezért gazdálkodtak a fényvel. Legyen gondja rá a

festőnek, ugymond Janitschek, hogy sohase alkalmazza a legerősebb fehérét vásznan; még ha ragyogó fehér öltözetet kell is festenie, legyen az egy fokkal a legerősebb fehér alatt; a festőnek nincs egyéb színe, mint a fehér, arra, hogy a kiélesített, kardpenge fényét visszaadja, nincs egyebe, mint a fekete, arra, hogy az éj sötétjét vásznonra vesse.*

Mindamellét, hogy a rendelkezésre álló festékek a természet színeivel ragyogásra, világító erőre, átlátszóságra, mélységre nézve általában véve nem versenyezhetnek a nagy kolorista festők, részint a színárnyalatok kiaknázásával, részint a kiegészítőszínek különhatásának fölhasználásával bámulatos ragyogást tudnak kölcsönözni festményeiknek. Guido Reni azt mondja Rubensről, hogy vérbe mártja ecsetjét oly csudás bravúrral tudja megfesteni az élő, vérkeringéssel folyton megújuló emberi organizmus felületét. Makart és Benczur, hogy a velencei nagy koloristákról ne beszéljünk, oly ragyogást árasztanak szét képeiken, hogy a valóság épen csak utól látszik őket érni. Például Benczur a megboldogult bibornok Schlauch Lőrincz képmásán, mely a rezidenciában látható, a bibort oly intenzív, oly ragyogó vö-

* Sörensen i. n. 34. o.

csosiczimet és jelleget, *Darányi* Béla miniszteri tanácsosi címmel felruházott gazdasági főigazgatónak pedig a miniszteri tanácsosi jelleget dímentesen adományozta.

Képviselői beszámoló.

Nemes Zsigmond szabadalvópárti képviselő tegnap Facseten beszámolót tartott, mely alkalommal a majdnem teljes számmal egybegyült választók egyhangó lelkesedéssel helyeselték a szabadalvópárt programját, elítélték a mindenekben károsító obstrukciót és a képviselőt változatlan bizalmukról biztosították. Lukács Gergely községi bíró vezetésével óriási nagyszámú közönség zeneszóval fogadta a képviselőt, ki *Schönenfeld* László főszolgabíróval és kíséretével megjelenve, a legmelegebb ovációk tárgya volt. Lukács bíró szép szavakban adott kifejezést azon örömeinek, melyet a képviselő megjelenése kerületéért keltett, mire *Nemes* másfél óras beszédben ismertette választóival a lefolyt parlamenti év történetét. Majd hevesen kikelt azon lelkiismeretlen bujtogatók ellen is, kik hamis jelszavakkal, különösen az alacsonyabb műveltségi fokon álló nemzetiségű román parasztságot lázítják. A képviselő folytatja a kerületben körutját.

A háború.

A keletázsiai harczierről ellenőrizhetetlen és egymásnak ellentmondó hírek jönnek. Egyik hír szerint az oroszok feladták Port-Arthur védelmét, másik szerint a japánok be is vonultak Port-Arthurba, ismét egy másik szerint azt sem tudni, hol a japán flotta, — sőt az orosz hajórajról meg azt jelentik, hogy támadni indult. Ugy látszik a távirati irodák versenyeznek egymással, melyik tud szenzációsabb hírt közölni a háborúról, — de hogy igaz-e? — avval nem törődnek.

Itt adjuk a távirati irodák legújabb értesítéseit a következőkben:

Elfogott kémek.

Csifu, február 17 Hat japánt, akiket kémkedéssel gyanúsítanak, letartóztattak a vasuton.

A japán kémek egy norvég hajó kapitányával volt együtt, aki éppen egy angol tengeri térképet terített ki maga elé. A kapitányt is elfogták, de a hajótügyönkötség tiltakozására szabadon bocsátották. A japánokat fogva tartják.

A német konzul nyilatkozata.

Berlin, február 17. Diplomáciai körökben kinos feltűnést kelt báró *Rechtenberg* állítólagos nyilatkozata, amelyben Japán eljárását a népjog megsértésének mondta. Íletékes körökben hangsúlyozzák, hogy hivatalosan mit sem tudnak a moszkvai német konzul ilyen nyilatkozatáról, de már lépéseket tettek, hogy báró *Rechtenberg* jelentéstételre szólítsák fel. Egyelőre a német kormány beéri azzal a tiltakozással, hogy egyáltalán nem irható rovására olyan cselekedet vagy nyilatkozat, amely Németország szigorú semlegességével össze nem egyeztethető.

A ma érkezett moszkvai jelentések is valószínűtlennek tüntetik fel a moszkvai német konzulnak állítólagos nyilatkozatát. Nyilván abból támadt a félreértés, hogy báró *Rechtenberg* a császár elé terjesztette a moszkvai népgyűlés hódoló üdvözlését.

Munkáshiány a háború miatt.

Berlin, február 17. A japán-orosz háború következtében Németországban, de különösen Berlinben és környékén már most érezhető a munkáshiány. Nagy az aggodalom, hogy majd tavasszal, a mezőgazdasági munkák megkezdésekor ez a hiány még nagyobb lesz, mert az aratásnál eddig is tömegesen jöttek az orosz munkások. Az orosz kormány már most gondoskodott arról, hogy a háború tartamára a határokat elzárják ama mezőgazdasági munkások elől, akik katonai kötelezettségüknek még nem tettek eleget. A német kormány hasonló intézkedéseket készül tenni. Orosz-Lengyelország határán a határőrök szigorúan fognak őrködni, hogy hadkötelesek ne hagyassák el az ország területét. Ezzel az intézkedéssel a kormány nemcsak a Berlin környékén és a brandenburgi tartományban, hanem az Elba vidékén várható munkáshiányon akar segíteni a tavasszal.

Berlin, február 17. *Koppmann* korvettkapitány, aki a német flottával Port-Arthurba indul, kihallgatáson volt a császárnál és átvette az utasításokat. A korvettkapitány az admira-

litáshoz van beosztva és a hadsereg vezérkarához tartozik.

A német gőzös elfogatása.

Berlin, febr. 17. (A *Neue Freie Presse* jelentése.) Félhivatalos hír szerint még nem kaptak hírt arról, hogy a japánok elfogták volna a »*Jokahama*« nevű német gőzöst. Kétségteljesen jogukban van a japánoknak minden gőzöst, melyet gyanusnak hisznek, feltartani és átkutatni. Tengeri háború alkalmával a kereskedelemnek számolni kell az efféle terhes korlátozásokra.

Nem megy új orosz hajóraj Ázsiába.

Pétervár, febr. 17. (A *Neue Freie Presse* jelentése.) Alaptalanok azok a híresztelések, hogy a balti-tengeri és a fekete-tengeri hajóhad Kelet-Ázsiába megy. Még a *Koidesvenszky* nevű hajóhad távozására vonatkozó már kiadott rendeletet is visszavonták az utolsó pillanatban. *Makarov* kronstadti parancsnok ma Kelet-Ázsiába utazik és a *Bajkál*-tónál marad, hogy ott szervezze a vasuti vonatok átszállítására szükséges szolgálatot.

Port-Arthurban a helyzet változatlan.

Pétervár, február 17. (Az orosz távirati ügynökség jelentése.) Port-Arthurban nem állott be változás. A japánok nem szállottak partra Csingvantaunál. *Jinkraunól* viharos a tenger. A part *Sakusan* és a *Jalu* folyam torolata fölött 20 versztnyre el van árasztva, miért is nehéz a partraszállás. *Pavlov* ezredes vizsgálati útja arra az eredményre vezetett, hogy a *Jalu* folyam partján, *Takusántól* *Galuzsi*ig nincsenek japánok. Azt híresztelik, hogy *Genzanban* nagy tevékenységet fejtenek ki az élelmiszerek beszerzése körül. Kis csapatot küldtek ki és a *Jalu* folyó partján lovasjárárt indítottak el. A lakosság szemmel láthatólag nyugtalan. A kínaiak, akik lázas tevékenységet folytatnak, a vasuti munkát beszüntették és megtagadják az élelmiszerek és barom eladását. Orosz részről a kínaiak eljárását szigorúan szándékoznak ellenőrizni.

Anglia és Dánia semleges.

Pétervár, febr. 17. A kormányhoz érkezett Anglia és Dánia semlegességi nyilatkozata.

rösre festette, hogy annál a valóságos bibor se ragyog jobban. *Makart* *Romeo* és *Julijának* bővös színhangulata versenyez a természet legszébb színhatásaival, s tárgyhöz képest felejtetetlen hangulatot, benyomást gyakorol a szemlélőre. Valóságos »symphony in red« vörös szímfónia ez, melynek színei, átmenetei átrezegnek szívünk, húrjain. E bámulatos bravúr titka a többi közt kétségkívül a kiegészítő színek kölcsönhatásának felhasználása. A színeknek tudniillik nincs annyi az értékük, amennyit külön-külön lehet rajtuk észlelni, hanem amennyit a szomszédos színek hatásából nyernek. A festőnek tehát folyton figyelemmel kell lenni a színek kölcsönhatására. A spektrum hat főszíne közül, hogy immár a kiegészítő színekről beszéljünk, a narancssárga és a kék, a vörös és a zöld kiegészítő színek; ezeken kívül a fehér és fekete. *Kontrasztoló színeknek* is szokás ezeket nevezni. Kiegészítő színek pedig annyiban, amennyiben az egyiknek intenzív érzékeléses szemlélete a másiknak érzékelését vonja maga után. Ha egy kis ideig erősen nézünk egy fehér lapon levő narancsszínű négyzögre, azután pedig fehér lapra vetjük tekintetünket, a fehér lapon kék négyzöget fogunk megpillantani. A szem tehát egy adott szín látása után szükségét érzi a kiegészítő színpár látásának, úgy, hogy ha nem mutatják meg neki azt a színt, a valóság-

ban, magában a látószervben lép föl a hiányzó szín érzékelése. A szubjektív színérvés tehát iparkodik párhuzamba jönni az objektív színegységgel. Ennek a ténynek nemcsak a színharmónia előállítására van befolyása, vagyis nemcsak arra, hogy minő színelhelyezés hat jótékonyan a szemre, de az egyes színek erejére és intenzitására is. A kiegészítő színek t. i. kölcsönösen erősítik egymást, a többiek inkább gyöngítik. A vörös szín például a zöld mellett sokkal intenzívebb vörösnek tűnik föl, úgy, hogy a tulságos piros arcot a zöld ruha elviselhetetlenül pirossá teszi.* A kék szín ellenben halványítja a pirosat, aminthogy pl. a Nemzeti Színház azelőtt kék függönyzete mindekit elhalványított, aki páholyban ült. A nagy *Delacroix*, kinek esetét *Pekárnál* olvastam, egy alkalommal sokat vesződött, hogy egy ifjú arc élénk rózsaszínét visszaadja. Csak mikor arra a gondolatra jött, hogy az alak fölül zöld lombot fessen, érte el célját. A vörös és zöld t. i. kiegészítő színek. Ime tehát itt a színek megválogatása és kölcsönhatása nemcsak a szín elevenségére, ragyogására, de a kompozícióra

* Flesh is never more glowing than when compared with red, never ruddier than in the neighbourhood of green, never fairer than when contrasted with black, nor richer or deeper than when opposed to white. *Clermont* i. n. 107. l.

is jelentékeny befolyást gyakorol! Viszont, ha a szem sárgát látott, a látószervben hajlandóság keletkezik a kiegészítő ibolyaszín után; ha e helyett a narancsszín mutatná, ez utóbbi objektív szín összekeveredik a szemben a szem által önkénytelenül pótolta szubjektív ibolyaszínnel s az eredmény szürkésvörös lesz, vagyis a két szín egymást kölcsönösen ronítja. Már t. i. a narancsszín és a sárga mint egymáshoz közelálló, nem kiegészítő színek.

Nem kevésbé érdekes és fontos az a tény is, hogy különböző színekre tényleg egyenlő nagyságu négyzögek, vagy bárminő más fölületek épen nem látszanak egyenlő nagyságuaknak. A fekete vagy vörösre vagy ibolyára festett négyzög pl. kisebbnek látszik a tényleg épen olyan nagy fehér, sárga vagy narancssárga színűre festett négyzögnél. Ez a színek kölcsönös egymásba sugárzásán, az irradiáción alapszik. A színskála alulról fölfelé körülbelül a következő lesz: fekete, ibolya, vörös, kék, zöld, sárga, fehér. A festőnek a színek e különös magatartását a képfestés legelső stádiumaiban tekintetbe kell vennie, ha csak nem akarja, hogy a kép egyes részei hamis arányokat tüntessenek föl. Fehér színben kisebb felületet kell komponálni, mint feketében ha azt akarja, hogy egyenlőknek tünjenek föl. (Vége köv.)

Védekezés Anglia ellen.

London, febr. 17. A Reuter-ügynökség jelenti Pétervárról: *Ivanov* tábornok a turkesztáni főkormányzó és az ottani csapatok főparancsnoka, ki egy ideje Pétervárott időzik, ma vezérkari főnökével Taskendbe utazott. Katonai körökben az hírlik, hogy *Ivanov* utasítást nyert arra, hogy intézkedjék és álljon készen az indiai oldal felé való katonai művelet megkezdésére az esetre, ha Anglia ellenséges magatartást tanúsítana Oroszországgal szemben, vagy Perzsiában avagy Tibetben az orosz érdekek ellen irányuló kísérletet tenne.

Vladivosztok nincs elkészülve.

A Reuter-ügynökség New-Yorkon át jelenti Tokióból tegnapi kelettel: Menekültek azt jelentik, hogy *Vladivosztok* nincs előkészítve arra, hogy ellen tudna állani a támadásnak. Nincsenek ott sem torpedók, sem aknák. Tíz torpedónaszád be van fagyva. Az oroszok tovább is összpontosítják csapataikat a Jalu-olyamtól északra, mert ott várják a japánokkal való főössz-ütközést és attól tartanak, hogy megkísérelhetnék a Port-Arthur és Vladivosztok között lévő összeköttetés megszakítását.

Körülmárt orosz hajók.

New-Yorkon át az a híresztelés jutott *Szajuból*, hogy Jongan-fóban a japán hadihajók három orosz hadihajót zártak körül.

Kínai csapatok a határon.

Tienszin, febr. 17. (Reuter.) Juansikai közölte a helybeli francia tábornokkal, mint a külföldi csapatparancsnokok legidősebbikével, hogy mi a holnapután Toatingfából küldendő császári kínai csapatok célja; ezek a csapatok nem Sanghai-Kvang, hanem a Kincsau és Kampankse kerületek számára szánvák, a Liau folyó határának őrzésére. A tulajdonképpen való Kína területén nem engednek küzdelmet folytatni. Szétszórt hadrészeket le fognak fegyverezni. Itt azt hiszik, hogy Pekingből is indulnak csapatok szárazföldi úton a határ felé.

Magyar hadi tudósító.

Bécs, febr. 17. A Fremdenblatt híre szerint az orosz hadi eseményekről való tudósítással *bácsányi Csicsericst*, a 46. gyalogezredhez csapatszolgálatra beosztott vezérkari alezredest szemelték ki. A kiküldetésre vonatkozó tárgyalásokat még nem fejezték be.

Amerika javaslata.

Washington, február 17. A miniszterelnökség azt hiszi, hogy tekintettel arra a körülményre, hogy a hatalmak az amerikai javaslatot Kína semlegességének megőrzésére vonatkozólag elfogadták, az ügy egyelőre el van intézve. Azt hiszik, hogy az indítvány részletekbe menő tárgyalása a jelenleg kielégítő egyezség szétesésére vezetne. Ezért most nem történik több jegyzékváltás. Megjegyzik, hogy Kína semlegességének megsértéséért — Manduria kizárásával — még mindig van idő arra, hogy a hibázóknak megfelelő előterjesztést tegyen.

St. Etienne, február 17. A szociálista kongresszuson Jaures hosszú nyilatkozatot olvasott fel az orosz-japán háborúra és a francia-orosz szövetségre vonatkozólag, a melyben arról van szó, hogy ha a körülmények követelik, a szociálista párt az ügyet a parlament elé viszi. A szociáldemokraták békét akarnak és igyekezni fognak a béke és

társadalmi igazságosság művén tovább munkálkodni.

Torpedószúk Vladivosztok felé.

London, február 17. A Daily Chronicle 15-iki távirata szerint a japán torpedórombolók Japán északnyugati partján kutatják az orosz vladivosztoki hajóhadat. A Daily Telegraphnak tegnapi híre azt jelenti Sanghain át, hogy ott arról van szó, hogy a Bogatir, Gromoboj, Rusz-szija és Rjurik nevű orosz cirkálóhajók visszatértek Vladivosztokba.

A japánok új győzelme.

Berlin, febr. 17. Vossische Zeitungnak táviratozzák Londonból: A Morning Leader Trévesinből jelenti, hogy a japánok ismét győzelmet arattak Port-Arthur mellett. Nyolc orosz hajót megfúrtak és tizet elfogtak. Az orosz tisztek ismét a parton mulattak, midőn a japán flottá hajójukat megtámadta.

(Ezt a hírt a Pester Lloyd hozta, de más helyről nem erősítették meg. Holott ha ilyen nagy sikert ért volna, arról jönné híradás más forrásból is.)

Végzetes tévedés.

London, február 17. Az Associated Press jelenti Csifuból: Az oroszok vasárnap három orosz torpedót, melyeket japán torpedóknak néztek, ágyugolyókkal elstlyesztettek.

Az orosz főhadiszállás.

Páris, febr. 16. A New-York Herald itteni kiadása jelenti Csifuból: Hírszerint *Alexejev* helytartó a főhadiszállást *Mukdenbe* fogja áthelyezni. Az orosz hajóraj Port-Arthurból Korea vagy déli Japán irányában elindult, hogy a legközelebb fekvő kikötők egyikét bombázza. *Port-Arthur* védelmét egyedül az erődökre bízzák.

Oroszok a Yalunál.

A Daily Mail jelenti Tokióból: Az oroszok 37.000 főnyi katonaságot vontak össze *Jen-Huan Csing*-ben. Ezt a helyet a Yalu folyó mandzsuri oldalának főerődjévé akarják tenni.

Orosz hadihajók a japán partokon.

Páris, február 17. A Petit Pucisienne jelenti Tokióból: Orosz hadihajók, melyek valószínűleg Vladivosztokból jönnek, közelednek a japán parthoz Csushima mellett. A hír nagy izgalmat keltett a lakosság között. A 100 millió jenes hadikölcsön aláírása március 1-én történik meg.

Lefoglalt konzervek.

San Francisco, február 17. A Coptik nevű gőzösbe rakott és a Port-Arthurba szállítandó dobozolt huskonzerv szállítói azt a hírt vették, hogy a rakományt a japánok Nagaszakiban lefoglalták. A jövő héten a Kína nevű gőzösön egy millió font füstölt hus megy Sanghaiba, hogy onnan tovább szállítsák Port-Arthurba, abban a reményben, hogy ezt a rakományt nem fogják el.

Hatszáz orosz megfagyott.

Berlin, február 16. Pétervári jelentés szerint a Bajkál-tónál hatszáz orosz részint megfagyott, részint a nagy hideg miatt megbetegedett. Bár a hír túloz, annyi bizonyos, hogy a parancsnok 40 fokos hidegben 35 kilométernyi menetelést erőszakolt, mely alkalommal sok katona fagyott meg.

Monarchiánk semlegessége.

Az orosz-japán háború megindulásakor a delegációkban, s azóta is többször szó volt a

lapokban arról, hogy vajjon az osztrák-magyar monarchia mily álláspontot foglal el a hadviselő felekkel szemben.

Erre a legbiztosabb feleletet a *Budapesti Közlöny* legújabb számában hivatalosan közölt nyilatkozat-féle adja meg, mely teljes szövegében a következő:

A császári orosz és a császári japán kormány részéről a cs. és kir. külügyminisztérium előtt hivatalos értesítések fekszenek, amelyek szerint e két hatalmasság egymással háborúban áll.

Az osztrák-magyar monarchia ennek következtében mindkét hadviselő félle szemben a *semlegesség viszonyába lépett és a nemzetközi jogilag ezzel egybekötött magatartást szigorúan szem előtt fogja tartani.*

A magyar állampolgárookra ebből kifolyólag az a kötelezettség hárul, hogy mindentől gondosan tartózkodniok kell, ami a monarchia semlegességével nem volna összeegyeztethető.

A bécsi hivatalos lap jelentése.

Bécs, február 17. A Wiener Zeitung jelenti: A külügyminisztériumhoz az orosz és japán kormányok ama jelentése érkezett, hogy a két állam egymással háborút folytat. Az osztrák-magyar monarchia ennek következtében a két hadviselő félle szemben a semlegesség viszonyába lépett és a semlegességgel járó nemzetközi magatartást pontosan meg fogja őrizni. Az osztrák alattvalóknak mindent gondosan kerülniök kell, a mi a monarchia semlegességével megegyeztethető nem volna.

Japánok Port-Arthurban.

London, február 17. A Reuter jelenti Tienszinből tegnapi kelettel:

•A japánok csekély ellenállás után Port-Arthurt megszállották.▪

UJDONSAGOK.

TAJEKOZTATO.

Febr. 25. Kath. Szabad Liceum bőjti estélye.

Márcz. 10. Kath. Szabad Liceum bőjti estélye.

Márcz. 24. Kath. Szabad Liceum bőjti estélye.

Apr. 14. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye.

Prohászka Ottokár dr. szónoki beszédével (estély).

* A város szénszükséglete. A nagyváradi vízműtelep és a városi villamostelep szénszükségletének fedezése elsőrendű kérdése a városnak. A vízműtelepen eddig a lupényi szenet használták. Ujabbán a bodonosi barnaszén kipróbálására kért engedélyt a bihari szénbánya és villamossági részvénytársaság, azonban ezen a telepen sok nehézségbe ütköznek a próba megtartása, miért is a villamos telepen próbálták ki a bodonosi szenet, a városi főmérnök szerint kevés eredménnyel. A Magyar általános hitelbank most ajánlatot tett a városnak, hogy a vízműtelep részére hajlandó a lupényi szenet 10.000 kilogrammonként 200 koronáért a nagyváradi vasúti állomásra szállítani. Ez az ajánlat előnyösebb a városra, mint az eddigi szerződés.

* Az olaszii elemi leányiskola helyisége. Az olaszii községi elemi leányiskola végre valahára kiköltözik az körözsparti szűk, sötét helyiségből. A város a volt városházát alakíttatja át ideiglenes iskolának s míg új épületet emel-

nek, itt helyezik el a leányiskolát. A városi tanács tegnap elhatározta, hogy az ev. ref. egyháztól bérelt körözpárti iskolahelyiség bérletét felmondja. A volt városháza helyiségeinek átalakítását pedig legközelebb megkezdik.

* Az ügyvédek nesztorának elhunytja. A nagyváradi ügyvédi kar legidősebb, közbecsülésben állott tagja: **Lázár Tivadar** tegnap éjjel meghalt. Az elhunyt régebben keresett ügyvéd volt s hosszú évtizedeken keresztül mint a gör. kel. szentszék ügyésze működött. Az egész város közönsége ösmerte a jószágos öreg urat. Halála nagy rokonságot borított gyászba. Temetése ma, csütörtökön délután fél 3 órakor lesz. A koporsót már tegnap elárasztották szebbnél-szebb koszorúkkal. A családi gyászjelentés a következő:

Özv. **Lázár Tivadarné** szül. **Papp Julianna** és gyermekei: **Lázár Cornélia**, férje dr. **Kiss Döme** és gyermekei: **Nora** és **Valéria**, dr. **Lázár Aurél** s neje **Feier Valéria** és gyermeke **Livius** a saját és a rokonok nevében fájdalmas szívvel tudatják a legjobb férj, apa, nagypapa és rokon **Lázár Tivadar** ügyvéd, a nagyváradi gör. kel. szentszék nyug. ügyészeinek 1904. évi február hó 16-án, éjjeli 12 órakor, életének 86-ik, boldog házasságának 45-ik évében a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei 1904. évi február 18-án, délután fél 3 órakor fognak a Széchenyi-tér 8. számú gyászházától a gör. kel. egyház szertartása szerint örök nyugalomra tételni. Az engesztelő gyászmise 1904. február 20-án, reggel 9 órakor fog a nagyváradi-újvárosi gör. kel. templomban az Egek Urának bemutatni. Nagyvárad, 1904. évi február hó 17-én. Béke lengjen hamvai felett!

* **Magán villamos vezeték kiterjesztése.** A **Léderer** és **Kálmán-féle** szeszfinomító gyárnak már régebben saját villamos telepe van a gyár területén. A vállalat most át akarja vezetni a villamos áramot a hizláló telepére is s kérte a várost, hogy a vezeték a közbeeső utcán keresztül vezethesse. **Belányi Imre**, a villamos mű igazgatója azt ajánlotta, hogy a gyártelep a hizlaldába a városi villamos telepről szerezzék be az áramot. A városi tanács azonban hajlandó a gyár kérelmét teljesíteni s azt azzal a javaslattal terjeszti a közgyűlés elé, hogy az átvezetést kábel lefektetésével engedélyezze.

* **Orsz. női kongresszus.** A statisztika szerint 1903. első tíz hónapjában pamutanyagokban, kender-, len-, gyapjúfélékben és fehérneműekből 411 millió korona értékű jött be az országba. Ezen áruknak árát a 189 kizsákmányolásból élő külföldi vállalkozók és gyáros — az áremelő kartellek — 20—25%-al emelték, vagyis egyszerre mintegy 100 millió koronával kell többet fizetnünk, mint idáig. Hozzáértékeltelen, meg nem engedett pótlányokat kevernek ezen áruk közé a készítésnél, vagyis meg is csálnak! Ezért szegényedik a nép is — és ezért jár rongyokban! Mindez egyszerre megfordul, ha mindenkinek juttatunk munkát, keresetet és általa kenyeret. Ezért nyereségünket kell iparilag országosan feldolgozni. Egyszerre lesz akkor mindenkinek munkája s kenyeré. A varázsige: pártoljuk, fejlesszük a hazai ipart, de igazán. A nőegyleteknek és a magyar nőknek, úgy is mint a családanyáknak nagy nemzeti feladatait a hazai iparpártolás terén kijelölni, megállapítani a Magyar Védő-Egyesület országos női kongresszusa hivatott, melyen minden nőegylet tagjaival s minden hozzájáruló szívesen látatják. Az országos női kongresszus tárgysorozata leendő: 1. A hazai iparpártolás nemzeti céljainak ismertetése s megvitatása. 2. A nők és a nőegyletek szerepe és közreműködésének módja. 3. A hazai országos védjegy és fontcs-

ságának ismertetése. 4. Az országos iparpártolás női főosztályainak a vidékeken és a Magyar Védő-Egyesület szervezetében való megalakulása. Ezeknek megvitatására kérjük nőegyleteinknek és az ügy iránt érdeklődőknek szíves megjelenését az országos női kongresszus előkészítésére, hogy a tapasztalatokban gazdag nézeteiket összefoglalva, irányító tanácsait az ország javára értékesíthessék. Az előkészítő-bizottság Budapesten, a Vármegeyháza közgyűlési termében 1904. február 29-én d. u. 4 órakor fog megtartani. Az előmunkálatokat a Magyar Védő-Egyesület ügyvezető bizottsága teljesíti a nyert tapasztalatok nyomán.

* **A villamosmű kezelése.** Nagyvárad város tanácsa tegnap foglalkozott a villamosmű ügyeivel. Tudomásul vette **Belányi Imre** igazgatónak azon bejelentését, hogy felhatalmazás alapján 25,000 darab izzólámpa szállítására kötetést csinált. A városi épületek villamos világítási berendezését esetről-esetre rendeli meg a város. Tartalék anyag beszerzésére 17,000 korona összeget engedélyeztek. A tanács elfogadta azokat az általános árakat, amelyeket a felügyelő-bizottság a magánfogyasztók részére javaslatba hozott. Ezeket az árakat már közzöltük. — Megemlítjük még, hogy a városi villamos telepek már eddig 25,000 korona kintlevő követelése van az elfogyasztott villam-áramért.

* **Az óvó- és tankötelesek összeírása.** A kultuszminiszter rendeletéhez képest Nagyvárad város közigazgatási szakbizottsága a város területén az óvó- és tankötelesek összeírását elhatározta. Az összeírást, az eddigi gyakorlatnak megfelelőleg házankint a tanítók eszközlik, április hó 1-től június 30-ig. Az összeíró tanítók részére napi 4 korona díjat állapítottak meg.

* **Tejosztó intézet Nagyváradon.** A Fehér kereszt-egylet tejosztó intézetet akar felállítani Nagyváradon. A szegény családok, gyermekek részére ingyen tejet osztana ki az intézet. Az egyesület e célra évi 800 korona segélyt kért Nagyvárad városától. A városi tanács tegnapi ülésében foglalkozott a kérdéssel; a kérelmet méltányosnak találta, azonban kiadta véleményezés végett a pénzügyi szakbizottságnak.

* **Konzulátusok és a kereskedők.** Kereskedőink gyakran fordulnak valamely külföldön levő magyar-osztrák konzulátushoz czimekért vagy fölvilágosításért és sokszor megfélemlenek arról a szabályról, hogy ily esetekben válaszbélyeg melléklendő. Így támadnak a konzulátusoknak 25—50 filléres követelése, melyek behajtása a kereskedelemügyi minisztériumot és más hatóságokat foglalkoztatja. A kereskedelemügyi miniszter ezért a nagyváradi kereskedelmi és iparkamara útján figyelmeztetni kívánja az érdekelteket, hogy magánfeleknek a konzulátusokhoz intézett megkereséseknél válaszbélyeg kell küldeniök.

* **Egyletek ellenőrzése.** A belügyminiszter körröndeletileg tudatta Nagyvárad városával, s a többi törvényhatóságokkal, hogy a megyei területeken levő betegsegélyző és temetkezési egyletek működésének ellenőrzését ezentúl a m. kir. pénzügyigazgatóság mellé beosztott számvevősek, míg a városokban levő ilyen egyletekre az illető városi számvevősek ügyelnek fel.

* **Salamoni ítélet.** Nagy az izgatottság a vas megyei Egyházás községben, hol **Kunda Márton** községi bírót orozva agyonlőtték. A gyilkosság részletei a következők: Ezelőtt két héttel a falubeli fiatalság egy mulatságot rendezett, aminek aztán természetes következménye volt a verekedés. A megvert legények, **Hável Péter** és **Pazar Miklós** másnap elmentek a bíróhoz, akinél panaszt emeltek. A bíró behívatta a két bepanaszolt legényt, **Köller Istvánt**

és **Elisz Márton**ot, akik minden csűrös-csavarás nélkül beismerték, hogy ők verték meg panaszosokat. A tényállás tisztázása után a községi bíró a következő salamoni ítéletet hozta: A két verekedő legényt 15—15 páczaütésre ítélte, olyformán, hogy az ütéseket a két megvert panaszos legénynek kell kiosztania a deresen. Az ítélet kihirdetése után a derest hátravitték a szín alá, ahol aztán a bíró és két esküdt jelenlétében az ítélet végre lett hajtva. Az ítéletnek csakhamar híre futott a lakosság között és a deresre huzott két legény általános gúnytárgya lett. Az esetet nagyon restelte a két legény, de mert a gúnyolódás csak nem szűnt meg, elhatározták, hogy bosszút állanak a bírón, aki csuffá tette őket. Tegnapelőtt este 7 óra után **Kunda Márton** bíró a község házfőrel ballagott hazafelé. Amikor az üres iskolatelek mellett elhaladt, egyszerre két lövés dördült el s utána a bíró fején és oldalán találva összeesett. A lövére összefutottak az emberek, akik a meglőtt bírót haldokolva vittek a lakására, hol rövid idő alatt kiszáradt. A megindított nyomozás során kiderült, hogy a gyilkosságot **Köller István** és **Elisz Márton** követték el bosszúból azért, amiért a bíró deresre huzatta őket. A két gyilkost bevitték a törvényszéki fogházba.

* **Nagy lopás a vasúton.** A zsolnai főszolgabíró tegnap éjjel távirattal értesítette a budapesti rendőrkapitányságot, hogy a keleti pályaudvarról tegnap Zsolna felé induló 403. számú gyorsvonat egy I-ső osztályú szakaszában nagy lopás történt. Ebből a szakaszból, ahol gróf **Széchenyi Mihály** utazott, ismeretlen tettes ellopta a gróf ékszerdobozát, amelyben 12,000 korona értékű ékszer volt. A tolvajok kinyomozása iránt a rendőrség megindította az eljárást.

* **Elfogott pénzhamisító.** Jó fogást csinált tegnap a fábánházi csendőrség. Elfogott egy pénzhamisító bandát, a mely hamis pénzeivel valósággal elárasztotta a vidéki vásárokat s a szomszédos községeket. Hosszas kutatás után a csendőrség kiderítette, hogy a hamis pénz Nagybeeskerekéről került forgalomba s hogy **Erdei József** és **Szántó** nevű nagyecsedői lakosok pinczéjében készült. A pénzhamisítók épp munkában voltak, mikor a csendőrség betoppant műhelyükbe. A halomban heverő ötkoronasokat rögtön lefoglalták s a főcizkosokat a gyártáshoz használt összes eszközökkel együtt a szatmári törvényszék fogházába szállították.

* **Kutba lökte a tehén.** Tegnapelőtt a szlavonai **Zrinyi-pusztán** **Pap Vendel** odaváló cselédembert, midőn tehénét itatta, a tehén egy mozdulatával az slacsony kutyáéhoz szorította, miáltal **Papp** egyensúlyt veszítve, a kutba esett és nyomban utána esett a tehén is. A kutba esett ember kiáltásaira a pusztai cselédség csakhamar a kut köré csoportosult és maga a bérlő is, kinek vezetése alatt törtétek azután a szerencsés kiemelések. Legérdekesebb a dologban, hogy sem az embernek, sem a tehénnek a legkisebb baja sem történt.

* **Aki kertjét szereti, szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar,** az fedezze magzükségletét **Mauthner Ödön** cs. és kir. udvari magkereskedésében **Budapest, Rottenbiller-utca 33.** A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általánosan ismert, világhírű, kitűnő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virágoknak egész sorozatát is tartalmazza. 639.

x **A szász cseh Svájc,** ezen természeti szépségeitől elragadó tája a földnek, az idén kényelmes és olcsó módon lesz megközelíthető, mert az Aussigban megtartandó iparkitállítás foly-

tán különféle kéjvonatok — jelentékeny ármérésléssel — fognak indíttatni. Aussig jelentékeny iparáról nevezetes s főleg az európai államok legnagyobb gyárainak egyike emelte annak hírnevét. A *Schicht féle szappan- és gyertyagyár* nemcsak az ó-, de az újvilágban is tért hódított gyártmányainak, mert ki nem ismerné a *Schicht-szappant*? Aki már Aussigban van, nem fogja elmulasztani a cseh-szász Srájez ezen legszebb és legkerelettebb helyét meglátogatni. 239.

x Figyelmeztetjük olvasó közönségünket, hogy most **Háasz Manó** kézmű és divatárú házában (Zöldfa-utca elején,) óriási mennyiségű női férfi és gyermek ernyők, ugyszinte női, férfi és gyermek harisnyák bámulatot keltő árban lesznek elárusítva. 647

x Tisztelettel hívjuk fel lapunk olvasóinak szíves figyelmét **Sz. KOCSIS JÁNOS** katonai, egyenruházati, férfi-szabó cég lapunk mai számában közölt hirdetésére. 606

IRODALOM.

Jézus élete. Milyen volt Jézus, isteni Megváltónk, életében, tanaiban, szenvedésében és megdicsőülésében, négy evangélista írta meg számunkra. Amde e szent írók könyveket akként szerkesztették, hogy az előadott tárgyak, az előadási mód és az események sorrendje tekintetében nem csekély különbséget tüntetnek elénk. Innét van aztán, hogy az evangéliumokat úgy, a mint vannak, átolvasva, Űdvözítők életének tiszta, világos s a történeti egymástól is feltűnő képét nem nyerhetjük. E körülmény néhány év előtt arra indított, hogy a négy evangéliumot egygyé olvasaszam és pedig úgy, mintha a négy evangélium szövege csak egy evangélista tollából került volna ki. Ily módon a négy evangélium szövege egymásba szövődve, azok egymást kölcsönösen kiegészítik és felvilágosítják.

Könyvem tehát magyar nyelven a négy evangélium teljes szövegét nyújtja, azon különbséggel mégis, hogy parallel helyeken oly szavakat vagy mondatokat, melyek két vagy több evangélistánál előfordulnak, könyvem természetesen csak egyszer tartalmaz és hogy könyvemben az összes események történeti sorrendben jelennek meg előttünk és pedig nagyobb világosság kedvéért különféle időszakra és külön felirású szakaszokra osztva; a nagyhét eseményei pedig napok szerint is fel vannak tüntetve. Ezenfelül a szent szöveget számos magyarító jegyzetekkel is földerttettem.

Hogy hazánk keresztény közönsége megnyírtre átérzte és méltányolta e munkám fontosságát, kitetszik onnét, hogy annak példányai rohamosan elkeltek és pedig nemcsak katolikusok, hanem nem-katolikusok között is. Ezen öröndetes jelenség arra ösztönzött, hogy a művet második kiadásban is sajtó alá bocsásam. E második kiadásnak az elsővel szemben némi előnyei vannak, amennyiben e második kiadásnál mind a szent szöveget, mind a magyarító jegyzeteket a gyengébb látásuak érdekében nagyobb betűkkel nyomatom és hogy a magyarító jegyzeteket, különösen az ünnepi és vasárnapi evangéliumi szakaszoknál, főleg a gyakorlati életre vonatkozó tanulságokkal megtoldtam; ezenfelül a könyv elejét az Űdvözítő képe díszíti.

A 28 (8-adr.) ivre terjedő szép kiállítású mű árát (fűzött példányban) csak **2 koronára** szabtam (egészvásznon-kötésű példány ára 3 kor.), mely összeget legcélszerűbb postautalványnyal küldeni hozzám. Hét megrendelt példányhoz egy tiszteletpéldányt csatolok. A számlás bérmentesen történik. Az utánvére szóló megrendelést mellőztem kérem. Győr. Dr. **Boltis Antal**, apátkanonok.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR:

Csütörtök: Bőregér.
Péntek: Az aranyhid
Szombat: »Egyenlőség«

Szigligeti-Színház.

Folyószám 140. Bérletszám 129. (páratlan)

Ma, csütörtökön 1904 február 18-án:

Bőregér.

Operette.

HELYARAK: Nagypáholy 14 korona. Földszinti és első emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Zsolye 3 kor. Kőrszék 2 k r. 40 fill. Tamlásszék, 2 kor. Erkélyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill., közép 2-ik sor 1 kor. Erkélyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártszék 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy szinlap 20 fill.

Jegyek előre váltható a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. órától előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap, pénteken február 19-én

Az aranyhid.

Operette.

EGYESÜLETEK.

A kath. kör választmányi ülése.

Tegnap tartotta a kath. kör rendes havi választmányi ülését, melyen **Dús László** elnökléte alatt jelen voltak: **Fotser Antal**, **Dr. Vucskics Gyula**, **Csatáry G. Öző**, **Gálbory Sámuel**, **Dr. Hoványi Gyula**, **Kelemen Kálmán**, **Tóth Márton**, **Stark Gyula**, **Grócz Béla**, **Novák János**, **Csobánczy Lajos**, **Dr. Némethy Gyula**, **Nozák Rudolf**, **Béla Zsuzsich Jenő**, **Szeicz Benő**, **Novotny S. Alfonz**, **Dr. Krüger Aladár**, **Bereczky Géza**, **Böszörményi Géza**, **Id. Jelinek Ferencz**, **Dr. Karácsonyi János**, **Dr. Imrik Gusztáv** titkár.

A rendes folyó ügyek letárgyalása után a körbe újabb tagokul felvették: **Buday Alajos** polg. iskolai tanár, **Jerzsák Arpád** közs. isk. tanító, **Huszár László** közs. isk. tanító és **Balogh József** törvényszéki írnok.

Igazságszolgáltatás.

A hitelezési család legújabb módja.

A fővárosi kereskedők részéről most mind sürűbben érkezik panasz a budapesti királyi ügyészséghez a miatt, hogy jőnevi urinők több száz korona erejéig megkárosítják őket bűnös uton. Az eljárás, ami a család terén egy új mód, a következő: A nő, a kinek fényesen berendezett lakása, esetleg villája, vagy háza van, ügynök útján nagyobb értékű butorberendezést, ékszert, rohaneműt, vagy más árut vásárol hitelbe, mikor aztán fizetésre kerül a sor, a kereskedő rájön, hogy becsapták, mert a hitelezőnek a rajta lévő ruhán kívül egyetlen olyan ingó vagy ingatlan vagyona sincs, ami többszörösen ne volna lefoglalva. Az ilyen hitelezők aztán persze egyetlen fillért sem lehet behajtani. A kereskedő büntető följelentést tesz család miatt. Panaszában elmondja, hogy

az ügynök, akinek tíz százalék jutalékot is fizetett, közvetítette az ügyletet. Az ügynök tudja, hogy a hitelező egy krajczárra sem jó, ámde a hitelezővel összejátssza, mégis kitűnő információt adott és az így kicsalt áron vagy annak értékén megosztozott azzal, akinek a hitelt közvetítette. Az ilyen vádat pedig rendkívül nehéz bizonyítani, mert viszont a hitelező azzal áll elő, hogy ő nem is akart mitsem vásárolni, az ügynök azonban, akit azelőtt sohasem látott, addig járt a nyakára, míg végre rá hagyta magát beszélni arra, hogy nagyobb megrendelést tegyen.

A budapesti királyi ügyészségnél most nem kevesebb mint huszonhat ilyen természetű följelentés van és ezek közül az ügyészség csak három esetben volt képes annyi bizonyítékot összeszedni, amelynek alapján aztán vádiratot adhatott be a büntetőtörvényszékhez.

NYILTÉR.

Fogorvosi műterem megnyitás.

Dr. Kovács Gyula

681 fogorvos

f. hó 16-án megkezdette fogorvosi működését

Fő-utca Guttman-ház,
emeletén levő műtermében.

Rendel d. e. 8—12-ig, d. u. 2—5-ig.

Nagyszabású vivmány!

Csak 10 frt

egy kitűnő működésű

phonograph

két jó hengerrel.

Egy kemény öntésű **henger 85 kr.**

Ezen **beszélő-, éneklő- és zenelő-gépek** tisztán és hangosan működnek.

Bárki is meglekintheti meggyőződés végett.

Kapható:

Szilágyi Géza^{utóda}

órás üzletében

Nagyvárad, Szt. László-tér.

a Fekete Sas szálloda épületben.

Hengerek nagy választékban.

TAVIRATOK.

Japán-orosz háboru.

Tiencin, február 17. (Saj. tud. táv.) *Alexejev*, az orosz hadsereg vezére lelkesítő beszédet intézett a manduriai háttáron koncentrált orosz hadakhoz.

Bécs, febr. 17. (Saját tud. távir.) *Ferencz József* királyunk megleghangu táviratot intézett Miklós csárhoz, kifejezést adva a háboru iránt való élénk érdeklődésének.

London, febr. 17. (Saj. tud. távir.) Eddig összesen tizenegy orosz hajó pusztult el.

London, február 17. (Saj. tud. táv.) A japánok az utóbbi napokban nagyobb vereséget szenvedtek. Több hajójuk elsüllyedt. Port-Arthur mai ostrománál három japán hajó pusztult el s a hajóhad visszavonult.

Kió, február 17. (Saj. tud. táv.) Az orosz gyalogság 70 halott hátrahagyásával visszavonult. Allitól az oroszok 150 japánt elfogtak.

London, február 17. (Saj. tud. táv.) A japánok mintegy hetven mérföldnyi utvonalon elpusztították a manduriai vasutakat.

Port-Arthurral megszakadt a vasuti összeköttetés.

Port-Arthurban kihirdették az ostromállapotot. Rögtönítélőszék bíraskodik.

Páris, február 17. (Saj. tud. táv.) *Legközelebb döntő szárazföldi ütközet várható.*

Peking, február 17. (Saj. tud. táv.) *Khinában* nőttön nő az izgatottság. A khinaiakat lelkesíti a japánok győzelme, s a nagyhatalmaknak nagy erőmegfeszítésükbe fog kerülni *Khina* semleges-sége bírása.

Az új ágyupróbák.

Bécs, február 17. (Saj. tudós. táv.) A delegátusok ma megtekintették az új ágyukkal való kísérleteket. A magyar delegátusokat Széll Kálmán vezette. A kísérleteket *Pitreich* és *Kropacsek* mutatták be a delegátusoknak.

A régi és új ágyuk tüzelőképessége kezölt tettek összehasonlításokat s ki-tűnt, hogy a régi ágyukkal percenkint 6—9 lövést, az újakkal pedig 12-öt lehet tenni s az új ágyuk csöve vissza-csapódik és így felesleges az új beál-lítás.

A Hofburgból.

Bécs, febr. 17. Károly Ferdinánd főher-czeg ma délelőt Stutgartba utazott. (M. T. I.)

Osztrák püspökök konferenciája.

Bécs, febr. 17. A Vaterland jelenti, hogy február 23-án kezdődik *Gruscha* bibornok el-nöklésével az idei püspöki tavaszi konferencia. (M. T. I.)

Elhunyt román tábornok.

Bukarest, febr. 17. Cencowitzi tábornok, az európai Duna-bizottság romániai tagja el-hunyt. (M. T. I.)

Németellenes tüntetés.

Prága, február 17. Háromszáz fiatal em-ber egy temetésről visszatérve a városba, az Erzsébet-téren és a Grabenen vonult végig és lármásan tüntetett a német kaszinó előtt. A rendőrség szétverte a zavargókat. (M. T. I.)

Romániából.

Bukarest, február 17. A szenátus tör-vényjavaslatot fogadott el, melylyel könnyebb-ségeket biztosítanak a mezőgazdasági szövetke-zeteknek területvásárlás esetén.

REGÉNYCSARNOK.

A tenger alatt.

— Kalandos regény. — 64
(Megjelent a Strand Magazine 1902. évfolyamában.)

Írta: Max Pémberton.

— Nincs itt, — mondta ez a valaki, mintha a háta mögött állóknak szólna: — már elvit-ték; a hogy mondtam, már elvitték.

Amire bosszusan felelt egy másik a háta mögött:

— Ugy kell, számár! . . . Ha tudtad, hogy rum: miért nem dézsmáltad meg, mielőtt el-vitték.

Ezzel becsapták a csapó-ajtót és mi ujra szabadon lélekzettünk. De ez a lezcke hasz-nunkra vált; józanabbak és óvatosabbak lettünk, tudván, hogy a veszedelem közvetlenül a fej-ünk fölött van.

— Csak halkán, fiuk — sugtam csöndesen — és ne beszéljessünk, csak akkor, ha kell! Barker világosság!

Seth Barker fordított egyet a lámpás csap-ján és megint láttunk. Az orvos kezdett esz-méletre térni és egy negyedóra múlva már kényelmesen ült, hátát a sziklának vetve.

— Onok derék emberek, — mondta sze-retettel — s mindnyájuknak köszönöm, hogy segítettek rajtam . . . Kérem, Dolly, nyuljon csak be a kabátom belső zsebébe . . . úgy; ott van egy brandys üveg; majd iszom az ön egész-ségére! Most pedig ne törődjenek velem, hanem gondoljanak magukra. Valamelyiküknek föl kell mennie Czernyhez; azt gondolom, kapitány, hogy ezt a követséget önnek kell elvégeznie.

Azt feleltem, igenis, szívesen fölmegek, de csak akkor, ha majd — itt lesz az ideje; — mert most még nem volt itt: amíg járkál-nak és ébren vannak a fejünk fölött, addig ugy se juthatnék elve Czerny színe elé; meg kell hát várnom, míg elcsöndesednek.

Volt zsebünkben egy pár kétszerült, amit tegnap este, a vacsorából, óvatos hajósok szo-kása szerint, félreraktunk, s mivel a vizes palacz-kom is tele volt, szépen telepedtünk a sötét folyosóban is ettünk, ahogy lehetett. Minél töb-bet gondolkoztam a dolgon, annál jobban át-láttam, hogy Duncan Graynek igaza van; — magamnak kell fölmennem Czernyhez. Enniva-lónk nem volt annál a pár kétszerültnél egyéb, a mit most morzsolgattunk; vizünk szintén nem volt, mert a tó, amelyben a polypot megöltük, sós tengervíz volt. Azon túl pedig a sziget is fejtő köd . . . Illő volt tehát, hogy én, mint a legénység feje, személyesen járuljak Czerny elé könyörögni, hogy adjon szállást és eleséget, vagy pedig . . . vagy pedig vissza kell fordulnunk és fölmennünk a szigetre, ahol örök álom vár reánk.

A délutánt szundikálva föltűtük, ahogy a fáradt és éhes emberek szokták üres idejüket agyonütni. Beszélgetést több ízben hallottunk a fejünk fölött, — de e mellett folytonosan hal-lottuk az óceán lassu és egyhangu morajlását is, amint zugva jár föltűtünk, ki tudja milyen magasan. Csodás, titokzatos hely volt ez; szik-lavár az óceánban, a tenger alatt, talán egy mérföldnyire a parttól s több száz ölnyire a víz szintje alatt!

Végre, éjjeli tíz óra tájban, amikor minden csöndes lett a fejünk fölött s a tenger minden-lása hangosabbá vált, elhatároztam, hogy föl-megek. Ugy gondolkoztam, hogy az a kevés ember, aki még ébren van, nem igen fogja meg-hallani lépteim zaját, a tenger zagása miatt.

— Fölmegek Czernyhez, fiuk, — búcsuz-tam tőlük, — s elmondok neki mindent. Ami-tőlem telik bizonyára megteszem; de ha nem tőrnék vissza: gondolhatjátok, hogy . . . nem jöhetnek. Nos bátorság, fiuk! . . . Nem kell mind-járt kétségbe esni. Sok szép tengert megjár-tunk már együtt: s én hiszem, hogy nem ez volt az utolsó utunk! Isten velünk és a jó sze-rencsel!

— Isten velünk és a jó szerencsel — is-mételték mind a négyen fojtott hangon.

Aztán kezet fogtunk s én egyenesen föl-mentem a létrán. A hátammal szép csöndesen föltoltam a csapó ajtót. . . Bent voltam Czerny Edmond házában és — egyedül voltam.

Mikor a csapó-ajtót fölnyitottam, azt vél-tem, hogy valami szobába jutok, vagy talán a konyhába érek. Azt gondoltam, hogy bizonyára lesznek ott emberek, vagy legalább kutyák és mindjárt kérdőre is vonnak, hogy mi járatban vagyok. De nem úgy volt. A hely, ahol fölbuk-kantam, nem szoba volt, hanem tágas barlang, imitt-amott nyílásokkal a szomszédos üregekbe, de a nyílásokon nem ajtó volt, hanem vastag bőr-függönyök lógtak előttük.

Habozva álltam meg a furcsa helyiségben, melyet a boltozatról függő villamos ivlámpák egészen megvilágítottak. Nem tudtam, hogy merre menjek, s az se igazított utba, hogy a szomszédos üregek valamelyikében — de, hogy melyikben, azt nem vehettem ki — beszélgetést hallottam, (Folyt köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Téli felolvasások.

A *Magyar Gazdaszövetség*, a mely évek óta munkál a kisemberek és magyar gazdák érdekében, ez őszön felhívta e lelkészeket, tanítókat, jegyzőket és gazdákat, hogy a faluk-ban téli felolvasásokat tartassanak, a melyeknek tárgyát a szövetség tagjainak díjtalanul meg-küldi. A felolvasások célja megismertetni a kisgazdát mindazon módokkal és intézmények-vel, a melyek segítségével saját anyagi és erkölcsi helyzetén javíthat, nagyobb jövedel-met és nyugodtabb megélhetést biztosíthat ma-gának és családjának.

A *Hitelszövetkezetekről* című füzetben *Onodi* Zsigmond az Orsz. Közp. Hitelszövet-kezet ellenőrző osztályának főnöke, aki a szövetségi irodalom terén is nevet szerzett már magának, ismerteti a hitelszövetkezetek hasznát, üzletmenetét és eredményeit. A kel-lemes olvasmány egyszerű mind jó utmutató mindazoknak, akik saját és gazdatársaik já-vára hitelszövetkezetet alakítani akarnak. (Ára 40 fillér.)

Vámpolitikai kérdések. *Rubinek* Gyula az O. M. G. E. titkára, orsz. képvis. az első, a ki ezt a nagyfotosságu kérdést ismerteti a magyar gazdával. Hézagpótló munkát végzett, mikor Magyarország vámpolitikájáról s annak elveiről könnyen érthető módon felvilágosítja azokat, akiknek érdekét ezek a kérdések oly közelről érintik. (Ára 50 f.)

Dr. Horváth János, az Orsz. Közp. Hite-lszövetkezet ipari osztályának főnöke, a kis iparosoknak és gazdáknak lelkes barátja, a „*Szövetkezeti gabonaraktlarak*” intézményéről tájékoztatja olvasóit. A termények értékesíté-sének leghasznosabb módját magyarázva oly kincessel ajándékozza meg a gazdát, a mely ha szövetkezve átvisszik a gyakorlatba, mind-nyájuk boldogulásának hathatós eszköze lesz. (Ára 50 fillér.)

Szeretet a faluban. Ki lenne hivatot-tabb ecsetelője ennek, mint *György* Endre, a ki a haza földjének s derék gazdanépének sze-retetét megörizte úgy, mintahogyan az apák

örökségét kegyeletes szivek őrzik meg csupán. Sokaknak emlékében él még az a megható előadás, a melyet az 1902-iki pozsonyi gazdaságkongresszuson tartott ecsetelve a régi és az új földesurak viszonyát a faluhoz. Ha a kicsinyek és nagyok megfogadnák az ő szavát, mennyivel boldogabb lenne a falu. (Ára 30 fillér.)

A falusi gazda állami tanácsadói és elősegítői. Imre Károly neve alatt, a szövetkezeti eszme s a nép egyik leglelkesebb barátja ismerteti e füzetben mindazokat az állami intézményeket, a melyek a kisemberek érdekét szolgálják. A füzet nemcsak felette tanulmányos, de a legszórakoztatóbb olvasmány is (ára 80 fillér.)

A gazdák Biotosító Szövetkezele irta: János Deák. A gazda ebből megtanulja, hogy az elemi csapások, sőt a sors nem egy változása ellen is, hogyan biztosíthatja a maga és családja megélhetését (ára 40 fillér.)

A megrendelések gyűjtéséről. Z. I. kis füzetét, már csak azért is érdemes elolvasni, mert figyelmesekké leszünk különösen a gépvásárlások körül gyakran előforduló visszaélésekre. A könyv írója megtanít, hogyan védekezhetünk ellenük. (Ára 40 fillér.)

A gyümölcsstermelés és értékesítése címen As. E. a kis emberek érdekében folytatott munka egyik hivatott embere Molnár István, Orsz. Gyümölcsészeti miniszteri biztos könyve nyomán felhívja a gazdatársadalmat arra a termelési ágra, a melynek művelése hazánkban még nem eléggé elterjedt, dacára annak, hogy a gazdának sok hasznot hajtatna. A könyv a gyümölcsfajok tenyésztésére vonatkozó becses utmutatást tartalmaz. (Ára 40 fillér.)

Ezeket a füzeteket a Gazdaszövetség mindazoknak a szövetkezeteknek, gazda- és olvasókörieknek, a melyek kötelébe tartoznak ingyen megküldi. Különben megszerzhető a Magyar Gazdaszövetségnél. Budapest, Baross utca 10. szám.

Luxus lóvásár és kiállítás Nyiregyházán.

A szabolcsmegyei gazdasági egyesület által a múlt évben kezdeményezett kiállítással és díjazással egybekötött luxus lóvásár Nyiregyházán ez évben június 5. és 6-án fog megtartani. A kiállításra küldött lovak bírálatát a jury június 4-én délután fogantatosítja. A bírálat eredményének kibirdetése és a díjkiosztás június 5-én reggel 9 órakor lesz. Ugyanazonnap délelőtt 10 órakor a hátslovak elővezetése, 11 órakor pedig kocsikorzó lesz a kiállítás területén. A tulajdonképpeni vásár június 6-án tartatik meg. Június 5. és 6-án a katonai gyakorlóterén lóversenyeket rendeznek.

Hol használjunk zöldtrágyát?

A zöldtrágyázás jelentősége nem mindenütt egyforma; közelebb eső földterületeket ezen módon trágyázni nem tanácsos, mivel az istállótrágyával, ha illyennel elegendő mérvben rendelkezünk, mindig nagyobb hatást és szebb eredményeket érhetünk el. A zöldtrágya azonban messzebb eső földterületeinken jóformán nélkülözhetetlen eszköz a gazda kezében, mert ennek alkalmazása által lehetőségessé válik ugy az istállótrágya valamint a fuvar kiméltése, a mi pedig nagyon megszívlelendő dolog, különösen olyan helyeken, a hol legtávolabbi szántóink 2-3 óra járásnyira fekszenek, a mi az alföldi községek egyik másikában nem is olyan ritka dolog. Nagy jelentősége van továbbá a zöldtrágyázásnak akkor, ha elegendő istállótrágyával nem rendelkezünk s így talajainkat rendszeres trágyázásban nem is részesíthetjük.

Ezen trágyahiány előfordul még a legrendszerebb gazdálkodás mellett is néha, azonban nagy baj, ha már az rendes állapot, mert ez mindig annak a jele, hogy gazdálkodásunk nem a legrendszerebb alapon

nyugszik. Nincsenek benne helyes arányok. Ilyen esetben vagy a takarmánynövények nagyobb mérvű termelése és ezáltal az állattenyésztés fellendítése, vagy pedig a zöldtrágyázásnak mint trágyázási rendszernek a vetésforgóba való bevétele az első és legfontosabb teendő. A zöldtrágya azonban csak akkor válik teljes trágyává, ha az szuperfoszfáttal s könnyebb talajokon kálival is kombináltatik, mert egymagában a talajnak csak nitrogéntartalmát és hamuszükségletét képes fedezni.

Forgalmi kimutatás 1904. febr. 15-16
1-ről. Tisz a buza körülbelül 380 hltr. Kétszeres buza 70 hltr. Rozs 200 Arpa 50 hltr. Zab. 80 hltr. Tengeri 230 Burgonya 20 hltr.

Lábas jószágok: Hizott sertés. mintegy 75 drb. Félhizott 120 drb. 2 évestől feljebb 120 drb. 1 évestől 2 évesig mintegy 160 drb. Süldő 180 drb. Malacz 290 drb. Hizott marha 90 drb. Jármos ökör 420 drb. Fejős tehén 250 drb. Borju 280 drb. Bivaly 7 drb. Juh és kecske 21 drb. Ló 560 drb.

Marha ártáblázat 1904. febr. 15-16
1 pár I-ső rendű jármos ökör 600-700 kor.
1 pár II-od rendű jármos ökör 500-580 k.
1 pár III-ad rendű jármos ökör 250-480 k.
1 drb fejős tehén 130-260 k. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 150-300 k. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 120-200 k. 1 drb veres borju 26-50 k. 1 db féléves borju 50-80 k. 1 drb egy éves borju 56-84 k. 1 drb két éves borju 80-180 k. 1 drb hizott sertés 100 kgr.-ként 114-120 1 pár fél éves sertés 48-56 k. 1 pár egy éves sertés 64-140 k. 1 pár két éves sertés 140-180 1 drb ló 140-260 k. 1 pár ökör bőr 40 50-1 pár tehénbőr 26-36 k. 1 pár borjubőr 10-20 k. 1 pár lóbőr 10-20 k.

Értéktőzsde

Budapest, febr. 17.

Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.-
Rimamurányi	488.-
Magyar jelzálog	585.25
Salgótarjáni	---
Wagon-kölcsön	---

Határidők.

Budapest, febr. 17.

Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Hivatalos árfolyamok

budapesti áru- és értéktőzsdén 1904.febr. 17-án.

Magyar aranyjáradék 4%	117.50
Magyar koronajáradék	97.10
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	90.-
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	98.25
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	---
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	98.50
Italmérsi jog megváltási kötvény	---
Horváth szlavon földtehermentési kötvény	204
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	162
Tiszszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	99.25
Osztrák járadék papirban	100.10
Osztrák járadék papirban	119.25
Osztrák járadék aranyban	999.50
Osztrák korona járadék	150.
Osztrák államsorsjegyek	16.050
Osztrák magyar bank részvény	633.50
Magyar hitelbankrészvény	633.50
Osztrák hitelintézet részvény	633.-
Párisi vista	19.03
29 frankos arany (Napoleon'dor)	117.10
Németbirodalmi márka	240.23
Londoni vista	95.32
20 márkás arany	23.42

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Figyelem!

Nincs ember Nagyváradon, ki ne ismerné az

„Amerikai Áruházat”,

mely valóban találkozási helye a szép rőfös áruk kedvelőinek. Ha vidéki olvasóink között van valaki, ki ezt az üzletet nem ismerné, tekintse meg melynek óriási

rőfös- és rövidáru raktára

bármely fővárosi üzlettel versenyezhet. Itt található a legegyszerűbb czikkűl kezdve a legfinomabb áruig minden, ami finomat és szépet az ipar csak produkálhat. Különösen fehérneműekben gyönyörű dolgok, a jó házi vászontól kezdve a legpompásabb kelengyéig. Olvasóink tehát saját érdekükben cselekszenek, ha ez igazán jönevű üzletben szerzik be szükségleteiket. 617.



Sz. KOCSIS JÁNOS

férfi-szabó üzlete
NAGYVÁRAD, Szent László-tér, a „Sas” kávéház mellett

Nagy raktár valódi **szövetekből**, melyekből **jutányos** angol, francia és honi **árakért** a legszebb, a legegánsabb angol és francia szabás szerinti **uri ruhákkal** szolgálhatok. Egyben van szerencsém tudatni a tartalékos tiszt urakkal, hogy a közös hadseregbeli egyenruhákat a legjutányosabb árakért alakítom át honvéd egyenruhának.

Tisztelettel

Sz. Kocsis János, katonai és polgári szabó,

Schicht-szappan

„szarvas“

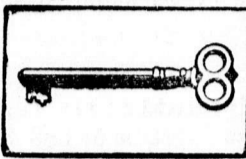
vagy

„kulcs“



Jeggyel

legjobb, legkládósabb s ennél fogva
legolcsóbb szappan. — Minden
káros alkatrésztől mentes.



Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy
minden darab szappan a „Schicht“ névvel és
a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

A jó munka a legjobb reklám.

Ki javítja meg olyan bámulatos olcsón és pontosan az óráját, mint

Freund Benjamin.

Miért? Mert a legjobb gépekkel és munkaerőkkel van ellátva. Ékszer vagy órát csak

Freund Benjaminsnál

vásárolhat legolcsóbban, miért? mert kis hásszal is megelégszik.

Fél árban kinél kap szemüveget, hő- és lázmérőket, azt is csak

Freund Benjaminsnál.

Miért mert megvett potom árért egy egész raktárt.

Van-e törött vagy ócska arany és ezüst eladó vagy cserébe akar.

Freund Benjaminsnál

értékesítheti legjobban. Ékszer javítást hallatlan olcsóért eszközöl.

Ki nem tudja, hogy hol lakik az a

Freund Benjamin,

mű-órás, ékszerész és látszerész, az figyelje meg

Nagyvárad, Fő-utca, Széchenyi-szálloda épületében.

Hajnal Ferencz

fűszer-, csemege-, bor-, déligyümölcs- és vadaskereskedése

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA,

Széchenyi-szállodával szemben.

Van szerencsém b. tudomásra hozni, hogy a

puszta-fancsikai TEA-VAJ

kizárólagos egyedüli elárúsítását átvettem.

A nagyérdemű közönségnek kényelméhez alkalmazkodva a szükséglethez képest a vajtermék előállítható mennyiségét akként osztottam be, hogy a szállítástól kifolyólag akadály ne származzék, a napontai szükségleteket kielégítőleg bármikor megelőzőleg is a rendelvényekre előjegyzéseket veszek föl.

Folyton frissen lőtt vadak kaphatók.

Mindennemű **halak, conservék, teák, rumok, teasütemények,** bel- és külföldi

gyógy- és asztali borok,

magyar és francia pezsgők és cognacok.
AUBETIN & Cie. francia pezsgő és a világhírű

Előpataki gyógyviz

főraktára Bihar, Békés és Szilágy megyék részére.

Nagy raktár sajtok, turók, prágai sódar és hideg felvágottakból.

Naponta friss teavaj.

Vidéki megrendeléseknél csomagolás és vasúthoz szállítás teljesen díjtanul eszközöltetik.

Számos megrendelést kérve, maradok kiváló tisztelettel

HAJNAL FERENCZ.

Ujdonosság! Verscezi Must-kolbász 1 drb 35 kr. Oszy Sándor. Ujdonosság! Magyar Foot-Ball bombák a legújabbakban. 1 darab 15 kr.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Apáca-utca 3. szám.

Művek

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfejek,

számlák, falragaszok,
báli meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naptárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.